

ULUSLARARASI İŞ GÜCÜ GÖÇÜNÜN ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKA VE DÜZGÜN İŞ UNSURLARI İÇİNDE İNCELENMESİ

Demet TÜZÜNKAN

Beykent Üniversitesi

demettuzunkan@gmail.com

Özet

Uluslararası sosyal politikanın ortaya çıkış sebepleri ve amaçları ile Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1999 yılında ortaya sunduğu Düzgün İş kavramına ait hedefler birbirleriyle örtüşmektedir. Çalışmanın amacı, bir uluslararası sosyal politika hareketi olan uluslararası işgücü göçüne etki eden sebepler ile Düzgün İş hedefleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Göç alan ülkeler ve göç veren ülkeler, Düzgün İş açısından göçmenlere nasıl uygulamalarda bulunmaktadır? Araştırmanın ortaya çıkış nedeni bu soruda yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Göç, Uluslararası iş gücü, Düzgün İş*

A REVIEW OF INTERNATIONAL LABOUR MIGRATION WITH INTERNATIONAL SOCIAL POLITICS AND DECENT WORK

Abstract

International social policy's reasons and purposes and Decent Work's aims which has occurred by International Labour Organization in 1999, are consistent with each other. The purpose of this study is to determine the relationship of international labour migration's reasons and Decent Work aims. What are the main applications of migrated and immigrated countries to the immigrant labours? This is the question of this study.

Key Words: *Immigration, International Labour, Decent Work*

JEL Code: J61

1.GİRİŞ

Günümüzde ekonominin globalleşmesi ve mobilitenin artması sebebiyle endüstrileşmiş ülkelere doğru iş gücü göçü hareketi bulunmaktadır. İnsanları iş gücü göçüne yönelten faktörler olan istihdam şartları, sosyal haklar, çalışma hakları, sosyal diyalogla seslerini duyurabilme şansları aynı zamanda Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ilk kez 1999 yılındaki 87. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda sunulan raporunda ele alınan “düzgün iş” (decent work) kavramının ana unsurlarıdır.

Çalışmanın ilk bölümünde düzgün iş kavramı, ikinci bölümde ise düzgün iş ile uluslar arası göç kavramının ilişkisi incelenmiştir. Uluslar arası göç hareketlerinin sebepleri ile düzgün iş unsurları birbirlerinden ayrı kavramlar değildir. Göç veren ve kabul eden ülkelerin düzgün iş unsurlarına ne ölçüde uyum sağladıkları ve göçmen işçilerin düzgün iş kavramıyla ne ölçüde bütünleşik olduklarını ortaya koymak çalışmanın esas amacıdır.

2. DÜZGÜN İŞ KAVRAMI

Düzgün iş (decent work) kavramı, uluslar arası sosyal politikaların temel ilkeleri ile uygulamaya konulacak kuralları belirlemek amacıyla 1919 yılında kurulmuş olan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ilk kez 1999 yılında 87. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda sunulan raporda gündeme gelmiş olup “tüm kadın ve erkeklere daha düzgün ve verimli çalışma şartları sağlamak için eşitlik, güvenlik, özgürlük ve saygınlık ilkelerinin benimsenmesi” çalışmasıdır.

UÇÖ, düzgün işin sadece sürdürülen gelişmelere bir katkı olarak değil, aynı zamanda bir hak olarak görmektedir. (Anker,2003:147) Düzgün iş kavramının temel amaçları kişilere daha adil bir gelir yapısı ve daha adil bir sosyal güvenlik sistemi sağlamaktır. Bu amaçlardan yola çıkarak düzgün işin 4 ana unsuru UÇÖ tarafından “Düzgün İş Ajandası” başlığı altında açıklanmıştır. (<http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm>) Bunlar;

- İstihdam
- Çalışma haklarının garantilenmesi
- Gelişmiş sosyal koruma
- Sosyal diyalogun geliştirilmesi

Uluslar arası İş gücü Göçü hareketlerine katılan kişilerin ücret, sosyal güvenlik, istihdam şekilleri, sosyal korunma, çalışma haklarının korunmaları ve haksızlıklara uğrayanların uluslar arası arenada seslerini duyurabilmek amacıyla “düzgün iş” tanımına uyan işler aramaları ve bu sebeple göç etmeleri, uluslar arası sosyal politikanın ortaya çıkış nedenlerini de destekler nitelikte olup aynı zamanda uluslar arası sosyal politikanın temel ilkeleri ile de örtüşmektedir.

İş yaratma, yani istihdam unsurunda ekonominin yatırımlar yapılması için fırsat yaratacak ölçekte olması, girişimcilik ve yeteneklerin geliştirilmesi için çalışılması, kadın ve erkeklere insan onuruna yakışır işlerde istihdam yaratılması anlamı yatmaktadır. (<http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm>) İnsanların yaşamlarının sürdürülmesi ve temel ihtiyaçlarının karşılanması esastır. Bu amaca hizmet eden bir aktivite olmasının yanı sıra istihdamın ve yaratılacak işlerin kişinin toplum içinde potansiyellerini de geliştirerek kişileri tam tatmin etmesi gerekmektedir. Kadın ve erkeğin özgüvenin ve kimliğinin oluşmasında etkili olan işin tam zamanlı ve kabul edilebilir bir kalitede olması, kişinin kendisine ve çevresine verimlilik sağlaması ve özgürce seçilmiş olması gerekmektedir. (Siddiquil,2004:2)

Çalışma hakları ile ilgili olan unsurda çalışanların işlerinin saygın bir iş olarak tanınmasını sağlamak, dezavantajlı grupların da tüm çalışanlar gibi aynı haklara sahip olmalarını sağlamak ana hedeftir. Dezavantajlı grupların da temsil edilmeleri, katılımları ve onları koruyan yasalar olması gerekmektedir. (<http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm>) Burada kişinin çalıştığı sektör veya işin yapısı düşünülmeden hareket edilmeli ve önceliğin işçi olduğu unutulmamalıdır. Çalışılan sektörün formel ya da informel, işin tam zamanlı ya da yarı zamanlı, evde ya da bir iş yerinde icra ediliyor olması, ya da gönüllü bir iş olup olmamasına bakılmamalıdır. (Siddiquil,2004:2)

Sosyal koruma, iş ve sağlık güvencesi yaratılması anlamını taşımaktadır. Kadın ve erkek çalışanlarının tümünün birden güvenli bir ortamda çalışmaları, uygun

dinlenme ve tatil haklarının olması, çalışanların iş hayatlarının dışında bir sosyal ve aile çevrelerinin olduğunun unutulmaması, gelir veya iş kaybı durumunda kişilerin tazminat haklarının korunması ve çalışan kişilerin sağlık güvencelerinin oluşturulması demektir. (<http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm>) Düzgün iş açısından bakıldığında çalışan kişilerin sağlık güvencelerinin olmasının yanı sıra işsiz kimseler de sosyal koruma kapsamı içinde ele alınmaktadır. (Siddiquil,2004:2)

Sosyal diyalog ise, daha güçlü ses çıkarabilmek ve isteklerini iletebilmek için işçi ve işverenlerin örgütlenme haklarının olması anlamına gelir. Burada amaç verimliliği artırmak, işyerlerinde olabilecek tartışma ve çatışmalardan kaçınmak ve daha bütünlük bir yapı kurmaktır. (<http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm>) Sosyal diyalog sayesinde uluslararası sosyal politikanın amaçlarından biri olan sosyal eşitlik ilkesi de gerçekleşmiş olur. (Siddiquil,2004:2)

Bu 4 kavram esasında birbiriyle bağlantılı ve birbirlerini tamamlayıcı olmakla beraber içerikleri açısından farklılıklar göstermektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü bu unsurların neler içerdiklerini açıklamış olmakla beraber elbette kavramları anlamak ve uygulamak ise ülkelerin sosyal, kültürel ve ekonomik yapılarına bağlıdır.

3. ULUSLARARASI İŞ GÜCÜ GÖÇÜ ve DÜZGÜN İŞ İLİŞKİSİ

Uluslararası iş gücü göçü, insanların bir ülkeden diğerine daha iyi yaşam standartlarına ulaşmak için yaptıkları bir harekettir. Dolayısıyla düzgün iş unsurları da insanları bu harekete iten başlıca faktörler olmaktadır. İnsanlar bir yerden başka bir yere göç ederken öncelikli amaçları olan iş bulma, daha iyi şartlarda yaşama, iş yaşamında yasal haklara kavuşma, güvence ve korunma olmaktadır. Düzgün işin unsurları bu isteklerin hepsini zaten karşılamaktadır.

Günümüzde uluslararası iş gücü göçü hareketlerinin güney ve doğu'daki yoksul ülkelere batı ve kuzey'deki gelişmiş ülkelere doğru bir yönü olduğu söylenebilir. (Hammerton,2010:4) Zengin ve yoksul ülkeler arasındaki artan uçurum, iş gücü göçünün artmasına sebep olmaktadır. Bu harekete sebep olan faktörler bulunmaktadır. Bu faktörler "itici" ve "çekici" faktörlerdir. Başka bir anlamda, kişilerin içinde buldukları yoksul ülkeden zengin ülkeye doğru

yönelmelerini sağlayan faktörlere iten faktörler, zengin ve gelişmiş ülkelerin olanakları ise bu göç hareketlerinde o ülkelerin çeken faktörleri olarak tanımlandırılabilir.

Bu faktörlere göre günümüzde (www.globalization101.org (Globalization and Migration), The Levin Institute, New York, 2010);

1. Eğitimsiz iş gücü ihtiyacı gittikçe küçülmektedir ve göç kabul eden ülkeler eğitimsiz işgücü göçünde kısıtlamalar yaparak eğitilmiş, donanımlı, yetişmiş iş gücünü tercih etmektedirler.
2. Göçmenler artık daha fazla yasal haklara sahip olmak ve gittikleri ülkede o ülkenin çalışanları gibi tanınmak istemektedirler. Bu da göç alan ülke ile o ülkeye göç eden kişiler arasında kimi zaman gerilimlere neden olmaktadır.
3. Göç alan ülkeler göçmen işçilere nazaran kendi yerel halkına daha fazla sosyal hizmet sunmakta ve daha çok kaynak ayırmaktadırlar. Bu sebeple yerel halk ile göçmenler arasında sosyal hizmetlerin ve kaynakların paylaşımından ötürü huzursuzluklar çıkabilmektedir.

İş gücü göçü hareketinde bulunan kişilerin öncelikli amaçları düzgün iş ve düzgün iş koşulları altında çalışmak olurken, göç eden kişiler toplumdaki değişimler sebebiyle amaçlarını gerçekleştirmede zorlanmaktadırlar. Günümüzde zengin ülkelerle fakir ülkeler arasındaki yaşam düzeylerindeki farkın artması, açlık, savaş gibi nedenlerle buldukları bölgelerde yaşam imkanını yitirenlerin sayısındaki artış, iletişim ve bilgiye ulaşım teknolojilerinin her kesim tarafından kullanılabilir olması, bireyin öğrenme ve deneme çevresinin farklılaşması, aileden öğrenmenin yerini internetten ve çevreden öğrenmenin alması ama öte yandan ileri sanayi ülkelerinin sosyal bir hareket olan göç hareketini sınır kontrolleri ve polisiye metodlarla denetim altına almaya çalışmaları, yeni bir göçmen tipi oluşturmuştur. İleri sanayi ülkelerinin bu uygulamaları, göç alan ülke vatandaşları tarafından da göç edenleri dışlaması sonucunu doğurur. Bu nedenle göçmenler yasal olmayan, sistem kurumlarından bağımsız, illegal olarak merkezlerde kalabilmektedirler. Bu da göçmenlerin bildikleri yaşam tarzlarını sürdürdükleri çalışma ve yaşam alanlarının oluşmasına sebep olmaktadır. Bu çalışma ve yaşam alanları, kaldıkları ülkenin yasal sisteminin tamamen dışındadır. Bu durumda düzgün iş kavramının 4 unsurundan hiç biri yerine gelmemekte olup hatta bu kişiler, uyuşturucu ticareti, insan vücudunun satılması, inşaat işçiliği, özel

hizmetçilik gibi alanlarda çalışmaktadırlar. Kısacası göçe katılanlar göç süresince informel alanlarla ilişki içerisindeyler. (Tekin,2007:52-53)

3.1. Göç Alan Ülkeler Açısından İş Gücü Göçü ve Düzgün İş

21. yüzyılda göç alan ülkelerde iş gücü göçü yapan kişilerin pek çoğu informel ve insan haklarına aykırı koşullarda çalışmakta ve yaşamaktadırlar. Ekonomilerin globalleşmesi ve çalışanların mobilitesinin artmış olmasıyla endüstrilemiş ülkelere doğru göç olmaktadır. Göç alan ülkelerde eskiden göç kavramı genellikle siyahlar ve etnik azınlıklar demek iken son zamanlarda gelişmiş Asya ve Avrupa ülkelerinde önceden ayrımcılığa uğrayan kadın göçmen işçilere dair bile önyargılar kırılmaktadır. (Dyer, McDowell ve Batnitzky,2010:636) Göçmen işçiler, devletler, işverenler ve meslek kuruluşları tarafından tanınır hale gelmektedirler. Nitekim 2009 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü, üye ülkelerinin “Yerel İş” adı altında bir bildiri ile bir ülkenin kendi yerel çalışanlarının yanı sıra göçmen yabancı işçilere de aynı hakları sağlamasını istemiştir. Mühim olanın işi kimin yaptığı değil, üretim olduğunun altı çizilmiştir. (Caracciolo,Guénola ve Rosenbusch,2011:5)

Ancak bazı göç alan ülkeler son zamanlarda yeni göç alımlarını engellemek için kota yöntemlerini uygulamakta ve ülkelerindeki mevcut işsiz göçmenleri de sınır dışı etmektedirler. (Skeldon,2010:7-12) Bu durumda ülkelerin göçmenlere istihdam yaratma ve sosyal koruma sağlama isteklerinin azalmakta olduğu söylenebilir. Örneğin Malezya, Bangladeş’li göçmen işçileri geri göndermede ve çalışma vizesi vermeme her geçen yıl yükselen bir oran göstermektedir. Malezya hükümeti bu sayıyı arttırmak için sürekli bir program izlemektedir. 2008 yılında 171.000 kişiyi geri göndermiş ve 2009 yılının ilk 3 ayında ise bu rakam 68.000 kişi olmuştur. İspanya ise 2008 yılında %17,4 olan işsizlik oranını azaltmak için 400.000 göçmeni ülkelerine geri göndermiş ve en az 3 sene ülkeye girişlerini yasaklayıcı politikalar uygulamıştır. Aynı şekilde Güney Amerika’da 2008 krizinden kötü etkilenerek ülkesinde bulunan çoğunluğu Doğu Avrupa’lı göçmenleri ülkelerine geri göndermiştir. Çek Hükümeti, kendi ülkesine göçmen kabul etmemenin ötesinde ülkesinden başka ülkelere göç edenleri geri çağırması ve dönenlere 500 EUR vermeyi taahhüt etmiştir. Çünkü göçmen işçilere haklar sağlamanın, güvence ve koruma altına alınmanın ve göçmenle işçileri istihdam etmenin daha maliyetli, zaman tüketici ve zor olduğunu bildirmişlerdir. En çok

göçmen kabul eden ülkelerden Avustralya, Kanada ve ABD’de ise yasal göçmenlik süreçleri uzatılmış ve özellikle ABD’ye yasal olmayan yollarla göç eden Meksikalıların sayısında 2007 itibariyle bir azalma tespit edilmiştir. Bu azalmanın sebebi, 2008 küresel krizi ile birlikte ABD’de çalışan göçmen işçilerin ekonomik durumlarının kötüleşmeye başlamasından kaynaklanmaktadır. (Skeldon,2010:7-12) Daha iyi çalışma koşullarını, hak ve özgürlükleri elde edemeyen işçiler için de “düzgün iş” ümidiyle yaptıkları göçün anlamının kalmadığı görülmektedir.

3.2. Göç Veren Ülkeler Açısından İş Gücü Göçü ve Düzgün İş

Dünyadaki işgücü göçüne katılan kişiler yaklaşık 200 milyon kişidir. Bu kişilerin yaklaşık % 37’si güney ülkelerinden kuzey ve batı ülkelerine doğru göç hareketinde bulunurlar. % 24’ü ise orta gelişmişlikte diğer güney ülkelere doğru hareket ederler. Göçün ilk etkileri öncelikle gönderen ülke üzerinde hissedilir. İş göçü veren bazı ülkelerde göçün yarattığı veya yaratacağı ekonomik ve sosyal sorunları çözmek ve hafifletmek için bir takım göç politikaları ve uygulamaları bulunmaktadır. Ancak bunlar oldukça tepki çekmiştir. Göç ettiği ülkeye giriş izni alamayan veya geri dönen işçiler büyük problemlerle hem yüzleşmekte hem de ülkelerini yüzleştirmektedirler çünkü en basit verilerle, göçle beraber sadece göç alan ülke değil, aynı zamanda göç veren ülkede de işsizlik yükselmektedir. Örneğin, 2008 yılında Zambia’da 8100 maden işçisi göç ettiği için işsizlik artmıştır. Benzer şekillerde Kenya’da tarım işçilerinin göçü ile çiçek ihracatından yaklaşık %35’lik bir düşme meydana gelmiş olup, bu durum bu sektörde çalışan kişiler için doğrudan ve dolaylı toplam 1200 iş kaybına, Kamboçya’da ise tarım işçilerinin göçü sebebiyle hükümet tarafından 51.000 giyim sektörü çalışanın Eylül 2008 – Mart 2009 tarihleri arasında işten çıkarılmasına neden olmuştur.

Göç eden kişilerin bir kısmı göç ettikten sonra düzgün iş tanımlarına uyacak işler bulamadıkları için ülkelerine geri dönmektedirler. Örneğin Ürdün’de çalışan 900 Endonezyalı 2009 yılında ülkelerine geri dönmüşlerdir. Zira bu rakam Ürdün’de çalışan 30.000 Endonezyalı yanında oldukça az kalmaktadır. (Skeldon,2010:7-12)

Ekonomik anlamda uluslar arası göçmenlerin havaleleri göç veren ülkelerin hem döviz ihtiyacını karşılamakta hem de göç edenin ailevi ihtiyaçları ve yatırımlarını karşılamasında hayati önem taşımaktadır. Dünya’da sadece İMF işgücü-ihraç eden ülkelerin para transfer kaydını tutmaktadır. IMF sadece resmi banka

havalelerinin kayıtlarını tutmakta olup gayri-resmi kanallardan gönderilen paralar dahil değildir. Gayri-resmi kanallardan yıllık para transfer boyutunun 10 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir. 1981-2000 yılları arasında işgücü ihraç eden 24 ülkede yıllık 36 milyar dolarlık para transferi yapılmaktadır. 2000 yılında en çok işçi havalesi 7.8 milyar dolar ile Hindistan, 5.8 milyar dolarla Meksika ve 4 milyar dolarla Türkiye'ye olmuştur. Türkiye bu açıdan 24 ülke içinde 3. sırada yer almaktadır. (Kaya,2001, http://ogu_tekam.sitemynet.com)

Ekonomik ve istihdam boyutlarının yanı sıra göçün sosyal açıdan da göç veren ülkelerde etkileri görülmektedir. Bunlar, aile birleşimleri, çocuk işçiliği, sağlık ve eğitim, kültürel etkiler ve suç oranlarındaki artış olarak sıralanabilir. Aile bireylerinden biri göç etmiş bir çocuk tek bir ebeveynle yaşamının verdiği stresle uzun yıllar mücadele etmek durumunda kalabilir. Bu çocukların okul performanslarında düşmeler görülmektedir. Ayrıca göç eden ülkelerdeki kişilerin eğitim ve beceri düzeylerinin yüksekliği de göç olgusunu gerçekleştirir ne kadar başarılı olacaklarını belirlemektedir. Örneğin daha yüksek eğitilmiş Bulgar ve Ukraynalı kişiler daha düzgün işlerde ve sosyal haklardan tam faydalanacak şekilde yasal olarak çalışırken Meksikalı kişiler daha az eğitim ve yetenek gerektiren işlerde çalışabilmek için informel sektörlere girmektedirler. Bu durum göç veren ülkenin gelişmişlik düzeyine göre farklılık göstermektedir. Aynı aileden göç eden erkek, göç etmeyen ve çocuklarla kalan karısını çalışma hayatına girme mecburiyetinde bırakabilir. Hiç çalışmamış ve eğitim, tecrübesi olmayan kadın bu durumda kendi ülkesindeki işsizlik oranını arttıracaktır. (Katseli, Lucas ve Xenogiani,2006:46-47)

Göç ettikten kısa bir süre sonra sosyal adaptasyonsuzluk yaşama korkusundan ötürü iş bulamayan göçmenler daha fazla iş aramayıp ülkelerine geri dönmektedirler. Ama göç ettikleri ülkelerde uzun süre kalıp çalışan kişiler, insan sermayesi kavramı altında, göç yaptıkları ve çalıştıkları süre boyunca kendi yeteneklerini geliştirip, yabancı dil öğrenip, deneyim kazanıp ülkelerine geri döndüklerinde, kendi ülkelerinde daha düzgün iş imkanları bulabileceklerdir. (Borjas,1999:472)

4.SONUÇ

Uluslar arası Sosyal Politika, insan gücünü koruyup geliştirebilmek, azınlıkta kalan grupların da düzgünce yaşamalarını sağlamak, uluslar arası düzeyde benimsenen ilkelerin ve kuralların bölgesel, kıtasal ve küresel alanda işlerliğini

kazandırmayı hedefler. Uluslar arası Çalışma Örgütü, uluslar arası sosyal politikaların temel ilkeleri ile uygulamaya konulacak kuralları belirlemek amacıyla yapılandırılmış bir kuruluştur.

Uluslar arası Sosyal Politikanın temel ilkeleri Sosyal Adalet, Sosyal Barış, Eşitlik ve Sosyal Koruma'dır. Bu temel ilkeler aynı zamanda UÇÖ'nün kuruluş amaçlarını içermektedir. UÇÖ'nün kuruluş amaçlarından yola çıkarak, uluslar arası iş gücü göçünde bulunan kişilerin uluslar arası sosyal politikanın temel ilkeleri doğrultusunda hareket ettiklerini ve bu ilkeleri öncü aldıklarını söylemek yanlış olmaz. İnsanları iş gücü göçüne yönelten faktörler olan istihdam şartları, sosyal haklar, çalışma hakları, sosyal diyalogla seslerini duyurabilme şansları aynı zamanda Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ilk kez 1999 yılındaki 87. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda sunulan raporunda ele alınan "düzgün iş" (decent work) kavramının ana unsurlarıdır. Zira göç hareketine katılan insanlar daha iyi şartlarda çalışmak, daha iyi imkanlara sahip olmak, gelişmiş ülkelerde yaşayan insanlarla aynı haklar içinde çalışmak ve yaşamak isteği ile göç ederler.

Küreselleşme ile birlikte artan iş gücü göçü hareketleri bu 4 olgu ile birlikte ele alındığında ve uluslar arası arenada incelendiğinde ne yazık ki göçmenlere düzgün işlerin yaratılmasında ülkeler tarafından ayrımcılık yapılmakta olduğu görülmektedir. İstihdam yaratmada veya çalışma haklarının sağlanmasında göçmen işçiler daha kötü koşullarda, illegal işlerde, informal sektörlerde veya daha düşük ücret düzeyinde çalışmaktadırlar. Bu durum göçmen işçinin yaşına, cinsiyetine veya eğitim düzeyine göre gözle görülür bir fark oluşturmamaktadır.

Göçmen işçilerin haklarını korumak için Birleşmiş Milletler'in ve Uluslar arası Çalışma Örgütü'nün hali hazırda onayladığı sözleşmeler bulunmaktadır. Ancak pek çok göç alan ülke bu sözleşmeleri imzalamamış ve uygulamamaktadır. Nitekim bu ülkeler "esnek çalışma imkanları" düşüncesinin arkasına yaslanarak göçmen işçileri diledikleri gibi çalıştırmaya devam etmektedirler.

Bu konuda SOLIDAR, UÇÖ, BM ve bazı lokal dernekler çeşitli aktiviteler ve konferanslarla göçmen işçileri koruyan yasaların küresel olarak tanınması için çalışmaktadırlar. Zira düzgün işi oluşturan unsurlardan sosyal koruma ve sosyal diyalog kavramlarında da belirtildiği gibi yasaların ülkeler tarafından imzalanıp uygulanması halinde geçerliliği olacak ve işçiler de sendikal, ticaret birlikleri ve istihdam ajansları tarafından ihtiyaç ve beklentilerini özgürce duyurabileceklerdir.

KAYNAKÇA

Anker Richard; Chernyshev Igor; Egger Philippe; Mehran Farhad; Ritter Joseph, “Measuring Decent Work with Statistical Indicators”, **International Labour Review**, Oxford, Vol.142, No.2, 2003

Borjas George J., “International Migration an Assessment for the 90's”, **International Migration Review**, Vol. 23, No. 3, 1999

Caracciolo Barbara, Guénola Henry, Steffi Rosenbusch, “Domestic Workers: From Modern Day Slavery to Equal Rights Report”, **SOLIDAR**, 2011

Dyer Sarah, Linda McDowell, Adina Batnitzky, “The Impact of Migration on the Gendering of Service Work: The Case of a West London Hotel”, **Gender, Work and Organization**, London, Vol:17, No:6, 2010

Hammerton Sara, “International Migration: The Search for Decent Work”, **SOLIDAR Report**, 2010

Kaya Muammer, “Para Transferinden Uluslararası Göç ve Beyin Göçünün Tespiti”, <http://ogu.tekam.sitemynet.com>, 2001

Louka T. Katseli, Robert E.B. Lucas and Theodora Xenogiani, “Effects of Migration on Sending Countries: What do we now?”, **International Symposium on International Migration and Development**, Italy, 11, 2006

Siddiquil Tasneem, “Decent Work and International Labour Migration from Bangladesh”, presented at **National Policy Dialogue: "Globalisation, Decent Work and Poverty Reduction: Policy Alternatives" under Decent Work Pilot Programme of Bangladesh**, Bangladesh, 2004

Skeldon Ronald, “The Current Global Economic Crisis and Migration: Policies and Practice in Origin and Destination”, **Issued by the Development Research Centre on Migration, Globalisation and Poverty**, 2010

Tekin Uğur, “Avrupa’ya Göç ve Türkiye”, **İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, İstanbul, No:37, 2007

İnternet Kaynakları

<http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/decent-work-agenda/lang--en/index.htm>
(İndirme Tarihi: 02.09.2012)

www.globalization101.org (Globalization and Migration), The Levin Institute, New York, 2010 (İndirme Tarihi:06.06.2012)